

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumu projektu

Nr.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>Satiksmes ministrija Satiksmes ministrija savas kompetences ietvaros ir izvērtējusi Regulatora 2017.gada 6.aprīļa konsultāciju dokumenta par galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumiem pielikumā pievienoto Regulatora lēmuma projektu "Galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumi" (turpmāk – lēmuma projekts) un informē, ka atbalsta lēmuma projekta tālāku virzību bez iebildumiem.</p>	<p>Ņemts vērā. Regulators atbalsta lēmuma projekta "Galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts) tālāku virzību, izvērtējot visus Regulatoram iesniegtos viedokļus.</p>	
2.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>Konkurences padome Veicot izpēti telekomunikāciju jomā, Konkurences padome savā praksē ir saskārusies ar to, ka lielākie komersanti, kas darbojas balss telefonijas tirgū, nosaka augstākus tarifus izsaukumiem uz mazo komersantu tīkliem, tā rezultātā galalietotājiem var veidoties iepriekš</p>	<p>Ņemts vērā. Regulators piekrīt izteiktajam viedoklim. Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi veicināt galalietotāju informētību par tarifiem izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem, kas, Regulatora ieskatā, sekmēs galalietotāju interešu aizsardzību, kā arī vienlaikus radīs līdzvērtīgas prasības visiem</p>	

		<p>neparedzētas papildu izmaksas. Konkurences padomes rīcībā ir informācija par to, ka atsevišķi komersanti šobrīd brīvprātīgi izvēlas iespēju nodrošināt galalietotājam brīdinājuma signālu par paaugstināta tarifa izsaukumiem piemērošanu. Tātad pastāv atšķirīga prakse galalietotāju apkalpošanā, un pašreizējos apstākļos galalietotājs ne vienmēr ir informēts par patiesajiem operatora piemērotajiem tarifiem un nevar būt drošs par papildu izmaksu neveidošanos.</p> <p>Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 25.novembra Direktīvas 2009/136/EK, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 7.marta Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, 28.punktā ir norādīts, ka elektroniskās komunikācijas kļūst aizvien svarīgākas gan patērētājiem, gan uzņēmējdarbībām, tāpēc lietotāji jebkurā gadījumā būtu pilnībā jāinformē par jebkādiem ierobežojošiem apstākļiem, ko elektronisko komunikāciju pakalpojumu izmantošanas jomā nosaka tīkla operators un/vai pakalpojumu sniedzējs.</p> <p>Regulatora iniciatīva grozīt kārtību, kādā galalietotājs būtu informējams par paaugstinātu tarifu izsaukumiem, sekmēs lietotāju informētību par paaugstinātā tarifa piemērošanu, kurus ir paredzējis tīkla operators un/vai</p>	<p>komersantiem, kas piemēro paaugstinātus tarifus izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.</p>	
--	--	---	--	--

		<p>pakalpojumu sniedzējs, un vienlaikus radīs līdzvērtīgas prasības visiem komersantiem, kas piemēro augstākus tarifus izsaukumiem uz mazo komersantu tīkliem. Līdz ar to Konkurences padome atbalsta Regulatora iniciatīvu noteikt gadījumus, kuros komersantam ir pienākums nodrošināt savam klientam iespēju pirms savienojuma saņemt informāciju par komersanta noteikto tarifu izsaukumam uz cita komersanta tīklu balss paziņojuma veidā valsts valodā. Tāpat atbalstāma Konkurences padomes skatījumā ir iniciatīva noteikt to, kāda informācija būtu iekļaujama balss paziņojumā par izsaukumu uz cita komersanta tīklu.</p>		
3.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) Kopumā PTAC piekrīt konsultāciju dokumentā norādītajam mērķim, argumentiem par Noteikumu projekta nepieciešamību, kā arī Noteikumu projekta saturam. PTAC uzskata, ka Regulatora piedāvātie Noteikumu grozījumi ir vērtējami kā nozīmīgs līdzeklis galalietotāju tiesisko interešu aizsardzības kontekstā, tai skaitā tie ir vērsti uz to, lai patērētājiem nodrošinātu iespējas pieņemt uz informāciju balstītu un savām interesēm un materiālajām iespējām atbilstošu lēmumu par balss telefonijas saziņas līdzekļu izmantošanu. Vienlaikus Noteikumu grozījumos ir iekļauti pietiekoši skaidri kritēriji, kas attiecināmi uz „<i>paaugstināta tarifa</i>”</p>	Nemts vērā.	<p>Regulators piekrīt izteiktajam viedoklim. Regulatora skatījumā, šobrīd galalietotāju interešu aizsardzībai ir nepieciešamas izmaiņas attiecībā uz komersanta izvēles iespēju nodrošināt galalietotājam brīdinājuma signālu vienīgi brīvprātīgi, paredzot nosacījumus, kad komersantam ir pienākums nodrošināt savam galalietotājam iespēju pirms savienojuma saņemt informāciju par komersanta noteikto tarifu izsaukumam uz cita komersanta tīklu balss paziņojuma veidā valsts valodā.</p>

		noteikšanu, kā arī situācijām, kurās elektronisko sakaru komersantam ir jāveic galalietotāju brīdināšana un informēšana.		
4.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	Galalietotājs (13.04.2017.) Izlasīju informāciju avīzē <i>МК Латвия</i> no 12.04.2017. par zvaniem uz numuriem ar paaugstinātu tarifu. Es esmu pensionāre un pilnībā atbalstu šo iniciatīvu, – lai operators brīdina par zvanu uz numuru ar paaugstinātu tarifu.	Ņemts vērā. Regulators atbalsta Noteikumu projekta tālāku virzību, izvērtējot visus Regulatoram iesniegtos viedokļus.	
5.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA “CSC TELECOM” Uzskata, ka tāda veida grozījumi noteikumos, kas minēti konsultāciju dokumentā, ir cīņa ar jau radušos situāciju Latvijas telekomunikāciju tirgū, nevis reāla šīs situācijas labošana/likvidācija.	Daļēji ņemts vērā. Regulators piekrīt, ka Noteikumu projektā paredzētie grozījumi ir cīņa ar esošo situāciju Latvijā, kur atsevišķi balss telefonijas pakalpojumu tarifi ir ļoti augsti, daļa galalietotāju neizprot tarifu piemērošanu izsaukumam un galalietotāja rīcībā nav pietiekamas informācijas par to, kāds tarifs tiks piemērots konkrētam izsaukumam, īpaši – izsaukumam uz cita komersanta tīklu. Ņemot vērā, ka Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi veicināt galalietotāju informētību par tarifiem izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem, Regulators uzskata, ka ar piedāvāto risinājumu mērķis ir sasniedzams.	
6.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA “Lattelecom” Lūdz Regulatoru pirms Grozījumu tālākas virzības izvērtēt to lietderību un potenciālo ietekmi.	Ņemts vērā. Regulators atbalsta Noteikumu projekta tālāku virzību, izvērtējot visus Regulatoram iesniegtos viedokļus. Regulators vērs uzmanību, ka konsultāciju dokumenta par galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu	

			izsaukumiem noteikumu projektu (turpmāk – konsultāciju dokuments) II sadaļā ir norādīta Noteikumu projekta nepieciešamība, aktualitāte un lietderība.	
7.	<p><i>Par Noteikumu projekta 2.punktu</i></p> <p>2. Paaugstināts tarifs šo noteikumu izpratnē ir tarifs, kas pārsniedz komersanta attiecīgajam galalietotājam noteikto zemāko tarifu par izsaukumu saskaņā ar galalietotāja izvēlēto tarifu plānu, šādiem izsaukumiem:</p> <p>2.1. uz dalītās samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.2. uz papildu samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.3. uz uzziņu dienestu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.4. uz citu veidu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.5. uz īsajiem kodiem operatoru pakalpojumu sniegšanai;</p> <p>2.6. uz cita komersanta publisko elektronisko sakaru tīklu (turpmāk – tīkls).</p>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Tehniskā ieviešana Viesabonēšanas gadījumā pakalpojums tehniski nav nodrošināms.</p>	<p>Nemts vērā.</p> <p>Regulators paskaidro, ka Noteikumu projekts attiecas tikai uz iekšzemes izsaukumiem, tādejādi tas neattiecas uz viesabonēšanu.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, lai Noteikumu projekts būtu viennozīmīgi saprotams, Regulators papildina Noteikumu projekta 2.punkta redakciju. Vienlaikus Regulators precizē Noteikumu projekta 2.2.apakšpunktu.</p>	<p>2. Paaugstināts tarifs šo noteikumu izpratnē ir tarifs <u>iekšzemes izsaukumiem</u>, kas pārsniedz komersanta attiecīgajam galalietotājam noteikto zemāko tarifu par izsaukumu saskaņā ar galalietotāja izvēlēto tarifu plānu, šādiem izsaukumiem:</p> <p>2.1. uz dalītās samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.2. uz papildu samaksas pakalpojumu numuriem, <u>izņemot ziedojumu tālrunu numurus</u>;</p> <p>2.3. uz uzziņu dienestu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.4. uz citu veidu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.5. uz īsajiem kodiem operatoru pakalpojumu sniegšanai;</p> <p>2.6. uz cita komersanta publisko elektronisko sakaru tīklu (turpmāk – tīkls).</p>
8.	<p><i>Par Noteikumu projekta 3.punktu</i></p> <p>3. Ja komersants izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēro paaugstinātu tarifu, kas pārsniedz divkārtu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) noteikto savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu, komersantam ir pienākums sniegt savam galalietotājam informāciju</p>	<p>SIA “Lattelecom”</p> <p>Ja Grozījumi tiek virzīti apstiprināšanai, tad lūdzam ņemt vērā sekojošo: būtiski palielināt noteikumu 3.punktā noteikto robežu līdz ekonomiski pamatotai vērtībai, kas sedz pakalpojuma mazumtirdzniecības izmaksas – līdz vismaz 15 EUR centi/min.</p> <p>Grozījumu 3.punktā ir noteikta robeža, kuru paaugstinātajam tarifam</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Regulators izvērtēja komersantu iebildumus par tarifa sliekšņa, kuru pārsniedzot, nepieciešams atskaņot balsis paziņojumu, piesaisti Regulatora noteiktajai savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā tīklā tarifa divkārtībai robežai un tās lielumam, un pārskatīja iespējamo tarifa sliekšņa lielumu.</p> <p>Lai noteiktu pamatotu tarifu sliekšni, Regulators izmantoja elektronisko</p>	<p>3. Ja komersants <u>šo noteikumu 2.6.apakšpunktā</u> noteiktajam izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēro paaugstinātu tarifu, kas pārsniedz <u>0,0298 euro bez pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti</u>, komersantam ir pienākums sniegt savam galalietotājam informāciju pirms savienojuma balsis paziņojuma veidā par izsaukumam uz</p>

<p>pirms savienojuma balss paziņojuma veidā par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu (turpmāk – balss paziņojums par paaugstinātu tarifu).</p>	<p>pārsniedzot, stājas spēkā pienākums sniegt galalietotājam paziņojumu. Konkrētā robeža (divkāršs savienojuma pabeigšanas tarifs mobilajā telefonu tīklā) no 2018.gada 1.janvāra būs 1,77 EUR centi/min. un tā ir <u>nesamērīgi maza</u>, lai par tādu cenu mazumtirdzniecībā nodrošinātu starpoperatoru sarunu pakalpojumus. Nosakot robežu, Regulators nav veicis faktisko minūtes izmaksu izvērtēšanu, kas ir komersantam, uzturot starpsavienojumu un pērkot savienojuma pabeigšanas pakalpojumus. Lielu daļu no izmaksām sastāda fiksētās izmaksas, kas starpsavienojuma gadījumā ar mazajiem operatoriem būtiski ietekmē sarunas minūtes kopējās izmaksas. Piemērs: Lattelecom abonenti ar vienu mazo fiksētā tīkla operatoru mēnesī veica sarunas [...] minūšu apjomā. Lattelecom maksa par šīs noslodzes pabeigšanu bija [...] EUR un fiksētā maksa par starpsavienojumu bija [...] EUR, kā rezultātā faktiskās minūtes izmaksas sarunām uz konkrētā operatora tīklu bija [...] EUR/min. (tas ir pat neietverot attiecinātas mazumtirdzniecības izmaksas). Tāpat nav ņemts vērā, ka lielāko daļu no savienojumiem starp operatoriem nodrošina ar tranzīta pakalpojumu palīdzību. Lattelecom ir tiešie starpsavienojumi tikai ar 17 publiskajiem tīkliem, bet sarunas ar citiem ~ 27 operatoriem tiek nodrošinātas, izmantojot tranzīta pakalpojumus, kas vairumā gadījumu</p>	<p>sakaru komersanta galalietotājam sniegtā pakalpojuma tarifu iekšzemes izsaukumiem uz citiem publisko fiksēto elektronisko sakaru tīkliem, kas aprēķināti 2016.gadā atbilstoši Regulatora 2015.gada 15.oktobra lēmumā Nr.1/14 “Elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Tarifu aprēķināšanas metodika) noteiktajai kārtībai. Regulators veica iepriekš minēto tarifu analīzi un, izmantojot vidēji svērto aprēķina metodi (pēc galalietotāju skaita, ieņēmumiem mazumtirdzniecībā, pakalpojuma apjoma (veikto sarunu minūšu skaita) un ieņēmumiem piekļuves nodrošināšanā galalietotājiem), aprēķināja iekšzemes izsaukuma uz cita komersanta tīklu tarifa vidēji svērto vērtību, iegūstot tās apmēru 0,0360 ar, vai 0,298 <i>euro</i> bez pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti. Līdz ar to, Regulatora ieskatā, šāda tarifa sliekšņa, kas noteikts, ņemot vērā Tarifu aprēķināšanas metodiku, izvēle un piemērošana izsaukumiem no komersanta tīkla uz cita komersanta tīklu ir pamatota un segs izmaksas, kas saistītas ar šāda izsaukuma nodrošināšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators piedāvā Noteikumu projekta 3.punkta redakcijā paredzēto tarifa sliekšni – divkāršo savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu – aizstāt ar konkrētu tarifa sliekšņa vērtību – 0,0298 <i>euro</i> bez</p>	<p>cita komersanta tīklu piemēroto tarifu (turpmāk – balss paziņojums par paaugstinātu tarifu).</p>
--	--	--	---

		<p>maksā [...] EUR centi/min.</p> <p>Ja Grozījumi tiks pieņemti un 3.punktā noteiktā robeža netiks būtiski palielināta, tad attiecīgo tarifu plānu gadījumā (tarifu plāni, kur sarunu maksa Lattelecom tīklā ir no 0 līdz ~ 15 EUR centi/min) Lattelecom būs galalietotājiem jāierobežo, jāslēdz sarunas uz mazajiem fiksēto tīklu operatoriem, jo mazumtirdzniecības tarifs nesegs attiecīgās minūtes izmaksas.</p> <p>Grozījumu rezultātā nāksies arī pārskatīt tiešo starpsavienojumu ekonomisko lietderību ar vairākiem mazajiem operatoriem, uz kuriem ir salīdzinoši maza noslodze un augstas sarunas minūtes kopējās izmaksas, kuras nevarēs segt ar noteikto robežas tarifu 1,77 centi/min. vai tarifu, kas tarifu plānā tiek piemērots sarunām Lattelecom tīkla iekšienē.</p> <p>SIA “Baltcom”</p> <p>Gadījumos, kad SIA “Baltcom” ir noslēgts tiešais starpsavienojuma līgums ar zvana saņēmēja operatoru, zvana izmaksas nepārsniedz Regulatora noteikto starpsavienojuma tarifa augšējo robežu, tomēr gadījumos, kad zvana maršrutēšanai tiek izmantots starpsavienojuma tranzīts, jau sadarbības partneru piemērotais starpsavienojuma tranzīta tarifs ievērojami pārsniedz dubultu Regulatora noteiktās savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā tīklā tarifa augšējo robežu un var sasniegt pat 0,0570 <i>euro</i>/min bez PVN.</p>	<p>pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti.</p> <p>Vienlaikus Regulators norāda, ka normatīvie akti neliedz komersantiem slēgt starpsavienojuma līgumus, tādējādi komersantiem ir iespēja izsaukuma maršrutēšanai neizmantojot tranzīta pakalpojumu, slēdzot starpsavienojuma līgumu.</p> <p>Papildus Regulators vērš uzmanību, ka Noteikumu projekts nenosaka mazumtirdzniecības tarifus un komersantam ir tiesības galalietotājam piemērot tarifus, kas ir augstāki par Noteikumu projektā paredzēto tarifa sliekšni.</p> <p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka ir pārskatījis balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu nodrošināšanas tarifa sliekšni un piedāvā Noteikumu projekta 3.punkta redakcijā paredzēto tarifa sliekšni – divkārtšo savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu – aizstāt ar konkrētu tarifa sliekšņa vērtību – 0,0298 <i>euro bez pievienotās vērtības nodokļa</i> par izsaukuma minūti.</p> <p>(Skat. iepriekš šī punkta SIA “Lattelecom” viedokli un komentāru par</p>	
--	--	---	--	--

		<p>Nemot vērā iepriekš minēto, uzskatām, ka ieguvums no obligātā pienākuma atskaņot galalietotājam informāciju personalizēta balss paziņojuma veidā ir nesamērīgs ar šāda pienākuma radīto administratīvo un finansiālo slogu.</p> <p>Gadījumā, ja šāds pienākums tomēr tiek noteikts, ir nepieciešams pārskatīt balss paziņojuma atskaņošanas sliekšni un precizēt, vai tas noteikts, ietverot vai neietverot PVN.</p>	<p>Noteikuma projekta 3.punkta izmaiņām).</p>	
9.	<p><i>Par Noteikumu projekta 6. un 7.punktu</i></p> <p>6. Galalietotājs, lai saņemtu brīdinājuma signālu vai atteiktos no tā, iesniedz komersantam pieteikumu vai atteikumu. Komersants galalietotājam nodrošina vai pārtrauc nodrošināt brīdinājuma signālu vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja pieteikuma vai atteikuma saņemšanas.</p> <p>7. Komersants galalietotājam pārtrauc nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja atteikuma saņemšanas.</p>	<p>PTAC</p> <p>Tomēr PTAC ieskatā Noteikumu grozījumu projekta 6.punkta redakciju būtu ieteicams formulēt skaidrāk, izslēdzot šaubas par to, ka 3.punktā noteiktais brīdināšanas pienākums, kurš, PTAC ieskatā, komersantiem sākotnēji būtu izpildāms obligātā kārtā, varētu būt atkarīgs no tā, vai galalietotājs komersantam ir iesniedzis pieteikumu par brīdinājuma signāla saņemšanu. Piemēram, PTAC ieskatā Noteikumu projekta 6.punkts varētu tikt izteikts šādā redakcijā: <i>“Galalietotājs, lai atteiktos no brīdinājuma signāla vai atsāktu brīdinājuma signāla saņemšanu, iesniedz komersantam atteikumu vai pieteikumu. Komersants galalietotājam pārtrauc nodrošināt vai atsāk nodrošināt brīdinājuma signālu vienas dienas laikā pēc galalietotāja atteikuma vai pieteikuma saņemšanas.”</i></p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Regulators paskaidro, ka Noteikumu projekta 6.punkta redakcija attiecas uz brīdinājuma signāla, kuru saskaņā ar Noteikumu projekta 4.punkta nosacījumiem komersanti ir tiesīgi savam galalietotājam piedāvāt brīvprātīgi, pieteikuma vai atteikuma kārtību.</p> <p>Savukārt Noteikumu projekta 3.punktā noteiktā <u>balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu</u> atteikuma kārtība paredzēta Noteikumu projekta 7.punktā. Līdz ar to, lai sekmētu Noteikumu projekta 3.punkta viennozīmīgu izpratni, Regulators veic redakcionālas izmaiņas Noteikumu projekta 6.punktā, papildina Noteikumu projekta 7.punkta redakciju, vienlaikus papildinot Noteikumu projektu ar jaunu punktu, kurā noteikts, ka galalietotājs var atteikties vai pieteikties atkārtoti brīdinājuma signāla vai balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu saņemšanai ne biežāk kā vienu reizi mēnesī.</p>	<p>6. Komersants galalietotājam nodrošina vai pārtrauc nodrošināt brīdinājuma signālu vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja pieteikuma vai atteikuma saņemšanas.</p> <p>7. Komersants galalietotājam pārtrauc nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu <u>vai atsāk balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu nodrošināšanu</u> vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja atteikuma <u>vai pieteikuma saņemšanas.</u></p> <p>8. Galalietotājam ir tiesības reizi mēnesī iesniegt komersantam pieteikumu vai atteikumu brīdinājuma signāla vai balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu saņemšanai. Ja galalietotājs iesniedz pieteikumu vai atteikumu biežāk nekā reizi mēnesī, komersantam ir tiesības atteikt tā izpildi līdz nav pagājis mēnesis no pēdējā pieteikuma vai atteikuma izpildes.</p>

II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta	
1.	<p><i>Par Noteikumu projektu kopumā</i></p> <p>SIA "Lattelecom"</p> <p>Grozījumus uzskatām par nepamatotu un būtisku iejaukšanos elektronisko sakaru balss pakalpojumu (sarunu) tirgū, kas ir atzīts par tirgu ar efektīvu konkurenci, un Lattelecom ieskatā Grozījumi rezultātā kaitēs starpoperatoru pakalpojumiem, iekšzemes tranzīta pakalpojumu tirgum, mazajiem operatoriem un patērētāju izvēles iespējām.</p> <p>Grozījumiem nav pietiekama pamata. Pēc Regulatora sniegtās informācijas, š.g. laikā ir saņemtas tikai 14 sūdzības par paaugstinātiem tarifiem izsaukumiem uz citu operatoru tīkliem, kas ir ļoti, ļoti niecīgs skaits uz visiem Latvijas balss telefonijas pakalpojumu lietotājiem. Tas pierāda, ka vairums lietotāju tomēr pilnībā izprot tarifu piemērošanu izsaukumiem uz citiem tīkliem un Regulatora apgalvojums par lietotāju nesaprašanu ir kļūdainis, un Grozījumos ietvertās prasības ir nesamērīgas.</p> <p>Regulatora normatīvajos aktos (Elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību, kvalitātes pārskatu iesniegšanas un publiskošanas noteikumi) jau ir noteikta sūdzību skaita robeža, kad nepieciešama Regulatora iesaistīšanās – kad pamatoto sūdzību skaits kalendārājā gadā ir vairāk kā viena sūdzība uz 1000 galalietotājiem. Aicinām Regulatoru pieturēties pie šī kritērija un veikt Grozījumus tikai tad, kad</p>

Nav ņemts vērā.

Noteikumu projekts ir vērsts uz to, lai veicinātu galalietotāju informētību par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto paaugstināto tarifu, kas palielinātu arī galalietotāja iespējas izvēlēties pakalpojumu sniedzēju un sev piemērotāko tarifu plānu.

Noteikumu projekta prasību spēkā stāšanās varētu piesaistīt lielāku galalietotāju uzmanību mazajiem komersantiem un to tarifu piedāvājumiem, tādējādi sekmējot konkurenci starp komersantiem.

Vienlaikus Regulators norāda, ka nav pamata uzskatīt, ka Noteikumu projekts ietekmēs starpoperatoru pakalpojumu sniegšanu vai tranzīta pakalpojumu tirgu, jo komersanta pienākums informēt savu galalietotāju par izsaukumam piemēroto paaugstināto tarifu attiecas tikai uz komersantu kā pakalpojuma sniedzēju un galalietotāju. Pienākums balss telefonijas pakalpojumu sniedzējam informēt savu galalietotāju par paaugstinātu tarifu, gadījumā, ja tarifs pārsniedz noteikto robežu, neattiecas uz tranzīta un izsaukuma saņēmēja galalietotāja operatoru.

Regulators informē, ka līdz 2017.gada maijam ir saņēmis fiksētā tālruņa galalietotāju telefoniskus pieteikumus un rakstveida sūdzības (23 sūdzības) par izsaukumiem ar paaugstinātu tarifu. Sūdzības saistītas ar izmaiņām SIA "Lattelecom" tarifos izsaukumiem uz

		<p>sūdzību skaits par paaugstinātiem tarifiem izsaukumiem uz citu operatoru tīkliem sasniegs vairāk nekā viena sūdzība uz 1000 Latvijas balss telefonijas pakalpojumu galalietotājiem.</p>	<p>citu komersantu tīkliem. Papildus Regulators norāda, ka SIA "Lattelecom" norādītais kritērijs – vairāk nekā viena sūdzība uz 1000 komersanta galalietotājiem, saskaņā ar Regulatora 2015.gada 3.decembra lēmumu Nr.1/21 "Elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību, kvalitātes pārskatu iesniegšanas un publiskošanas noteikumi" ir saistīts ar elektronisko sakaru pakalpojuma kvalitātes jautājumiem, t.i., Regulators veic mērījumus, ja pamatoto sūdzību skaits, kas saņemtas Regulatorā iepriekšējā kalendārajā gadā par konkrēta pakalpojuma kvalitāti, ir vairāk nekā viena sūdzība uz 1000 komersanta galalietotājiem.</p> <p>Līdz ar to SIA "Lattelecom" norādītais kritērijs nav attiecināms un saistāms ar Noteikumu projekta nepieciešamību.</p>	
2.	<p><i>Par Noteikumu projektu kopumā</i></p>	<p>SIA "Lattelecom" Iebilstam pret Grozījumiem, jo tie pēc būtības ir tarifu regulēšanas pasākums. Konsultāciju dokumenta nodaļā "II Noteikumu projektu nepieciešamība" Grozījumu nepieciešamība tiek pamatota ar to, ka atsevišķu balss telefonijas pakalpojumu tarifi ir ļoti augsti un ir paredzēts arī noteikt tarifu sliexsni, lai neradītu papildu izmaksas tiem komersantiem, kuri nepiemēro nepamatoti augstus tarifus. Tātad pēc būtības Grozījumi ir plānoti kā tarifu regulēšanas pasākums.</p> <p>Šāda tarifu regulēšana neatbilst ne Eiropas Savienības, ne arī Latvijas normatīviem – balss telefonijas sarunu</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka Noteikumu projekta mērķis ir galalietotāja interešu aizsardzība un tajā noteiktā prasība informēt galalietotāju pirms savienojuma par izsaukumam piemērojamo tarifu balss paziņojuma veidā nav uzskatāma par mazumtirdzniecības tarifu regulēšanas pasākumu. No Elektronisko sakaru likuma izriet, ka tarifu regulēšanas pasākumi ir tarifu apstiprināšana, tarifu tuvināšana izmaksām, prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmām, tarifu aprēķināšanas metodikas noteikšana u.c. Noteikumu projektā netiek iekļauti</p>	

		(vietējo, iekšzemes un starptautisko) mazumtirdzniecības tirgos Latvijā ir atzīta efektīva konkurence un Regulatoram nav tiesību šajos tirgos iejaukties ar tarifu regulēšanas pasākumiem. Elektronisko sakaru likuma 60.panta 2.daļa nosaka, ka galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu regulēšanas pasākumus var piemērot tikai elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū.	iepriekš minētie pasākumi. Noteikumu projektā ir iekļauta kārtība, kādā galalietotājiem ir iespēja saņemt informāciju par tarifu izsaukumiem, kuriem elektronisko sakaru komersants piemēro paaugstinātu tarifu. Noteikumu projekta nepieciešamību nosaka galalietotāju neizpratnes un sūdzību skaita par izsaukumiem piemēroto paaugstināto tarifu pieaugums kopš 2017.gada, kas liecina par problēmas aktualitāti un nepieciešamību to savlaicīgi risināt. Noteikumu projekts nenosaka komersantam nepieciešamību samazināt tarifus, bet nosaka kārtību, kādā komersantam jāinformē galalietotāji par paaugstinātu tarifu.	
3.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "Lattelecom" Regulators nav ņēmis vērā, ka joprojām tiek izmantoti faksa pakalpojumi un paziņojuma ieviešana traucēs šo pakalpojumu darbību.	Nav ņemts vērā. Regulatora norāda, ka faksa darbības parametri ir maināmi, turklāt faksa izmantošana šobrīd galalietotāju vidū nav tik ievērojama, lai šādu argumentu uzskatītu par būtisku šķērslī Noteikumu projekta prasību ieviešanai. Galalietotājam, kurš izmanto faksa pakalpojumu, ir iespēja atteikties no paziņojuma par paaugstinātu tarifu saņemšanas.	
4.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "Lattelecom" Tā kā visticamāk, Lattelecom nebūs iespējams izpildīt Grozījumu prasības attiecībā uz balss brīdinājumu pirms savienojuma, tad nāksies izvērtēt visus tarifu plānus un veikt kādas iespējamās darbības tarifu plānu atbilstībai (izbeigt kādus tarifu plānus,	Nav ņemts vērā. Regulators neuzskata, ka Noteikumu projekta prasību ieviešana varētu radīt SIA "Lattelecom" aprakstītās sekas, ņemot vērā, ka atsevišķi komersanti šobrīd jau brīvprātīgi piedāvā galalietotājam līdzīgu pakalpojumu – iespēju pirms savienojuma saņemt	

		paaugstināt sarunas maksu Lattelecom tīklā, samazināt maksu starpoperatoru izsaukumiem, pilnīgi vai daļēji slēgt tarifu plānam starpoperatoru sarunas u.c.). Tas nozīmē, ka Grozījumu pieņemšanas rezultātā Lattelecom radīsies zaudējumi, taču galvenie zaudētāji būs galalietotāji, kam sadārdzināsies pakalpojumi vai arī starpoperatoru izsaukumu pakalpojumi būs pieejami ierobežoti.	brīdinājuma signālu par paaugstināta tarifa izsaukumiem piemērošanu.	
5.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "Lattelecom" Lūdz Regulatoru pirms Grozījumu tālākas virzības izvērtēt to lietderību un potenciālo ietekmi.	Nav ņemts vērā. Regulators vērš uzmanību, ka konsultāciju dokumenta par galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumu projektu II sadaļā ir norādīta Noteikumu projekta nepieciešamība, aktualitāte un lietderība.	
6.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA Konceptuāli <u>iebilst</u> pret papildu jaunu saistību noteikšanu elektronisko sakaru komersantiem (turpmāk – komersanti). Ieceres realizācija ir tehniski sarežģīta un dārga un nepamatoti ierobežo komersantu komerciālo politiku. Noteikumos piedāvātais risinājums uzliek visai nozarei nesalīdzināmi lielāku slogu nekā ieguvums, kuru iegūst atsevišķi galalietotāji ļoti nedaudzu komersantu tīklos.	Nav ņemts vērā. Regulatora ieskatā, Noteikumu projekts un tajā noteiktais komersanta pienākums informēt galalietotāju par izsaukumam piemēroto paaugstināto tarifu uzskatāms par nozīmīgu līdzekli galalietotāju tiesisko interešu aizsardzības kontekstā. (Skat. Regulatoram iesniegto PTAC viedokli Regulatora mājas lapā internetā (https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/20170515ptac.pdf)).	
7.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA, Tehniskā ieviešana LMT tīkla tehniskā infrastruktūra šobrīd nenodrošina šāda Pakalpojuma ieviešanu. Pakalpojuma ieviešana būtu iespējama, izmantojot inteligentā tīkla	Nav ņemts vērā. Regulators vērš uzmanību, ka balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu savam galalietotājam būs jānodrošina tiem komersantiem, kuri izsaukumam uz cita komersanta tīklu būs noteikuši	

		(IN) platformu, kas prasītu ievērojamus ieguldījumus. Papildu ieguldījumi būs nepieciešami tīkla centrāles paziņojumu mezglu atmiņas palielināšanā, balss paziņojumu ierakstu veikšanai ierakstu studijā un ieraksta "balss" nomā, Pakalpojuma administrēšanā un uzturēšanā, kā arī licenču maksājumos. LMT apzinātās izmaksas, kas rastos Noteikumu spēkā stāšanās gadījumā, sastāda vairāk nekā simt tūkstošus eiro. Tas rada papildu spiedienu uz izmaksām bez jebkāda pamatojuma, kas izrietētu no LMT klientu vajadzībām vai pretenzijām.	paaugstinātu tarifu, kas atbilst Noteikumu projekta 3.punkta nosacījumiem.	
8.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA, Tehniskā ieviešana Inteliģentā tīkla platforma nodrošina fiksēta paziņojuma nosaukšanu izsaucējam. LMT tīkla iekārtu ražotājs šobrīd nepiedāvā un LMT nav zināms tehniskais risinājums, kas paziņojuma nosaukšanu spētu analizēt kopsakarā ar izsaucēja tarifa plānu un citiem apstākļiem, kas var ietekmēt izsaukuma tarifu.	Nav ņemts vērā. Regulatora ieskatā, 2018.gada 1.janvāris ir pietiekams termiņš, lai komersanti rastu iespēju paredzēt investīciju apjomu un tehniskos risinājumus, kas nepieciešami Noteikumu prasību ieviešanai.	
9.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA, Tehniskā ieviešana Noteikumu ieviešana radīs arī papildu neskaidrības tranzītzvanu, kas tiek veikti caur cita operatora tīklu, situācijās, jo nav mehānisma, kas neļautu brīdinošo informāciju atskaņot divreiz (vispirms zvanītāja tīklā, bet pēc tam tranzītooperatora tīklā).	Nav ņemts vērā. Šāds iebildums nav tehniski pamatots. Saskaņā ar Noteikuma projekta 3.punktu pienākums savam galalietotājam pirms savienojuma nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu neattiecas uz tranzītooperatoru.	
10.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	"Latvijas Mobilais Telefons" SIA,	Nav ņemts vērā.	

		<p>Komerčiālās politikas nepamatota ierobežošana</p> <p>Regulators ar līdzīgu ieceri nāca klajā jau pirms vairāk nekā 10 gadiem. Tolaik balss telefonijas pakalpojumi attīstījās ar pieaugošu tendenci, sastādīja visnozīmīgāko īpatsvaru no sakaru izdevumu komponentes patērētāju izdevumos, pakalpojumu cenas bija augstākas un tirgū bija lielāks skaits pakalpojumu sniedzēju, nekā tas ir šobrīd. Taču pat tobrīd, izvērtējot ieguvumus un zaudējumus, tika nolemts šādu brīdinājumu neieviest, kā nesamērīgi dārgu un nelietderīgu pret iespējamajiem ieguvumiem sabiedrībai. Šobrīd, kad balss pakalpojumu attīstība ir ar lejupejošu tendenci, pat teorētiski šāda pakalpojuma aktualitāte ir būtiski mazinājusies.</p>	<p>Šobrīd Noteikumu projekta nepieciešamību nosaka galalietotāju neizpratnes un sūdzību skaita par izsaukumiem piemēroto paaugstināto tarifu pieaugums kopš 2017.gada, kas liecina par problēmas aktualitāti un nepieciešamību to savlaicīgi risināt. Līdz ar to, Regulatora skatījumā, pašreizējā situācijā galalietotāju interešu aizsardzībai ir nepieciešamas izmaiņas attiecībā uz komersanta izvēles iespēju nodrošināt galalietotājam brīdinājuma signālu brīvprātīgi.</p>	
11.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Komerčiālās politikas nepamatota ierobežošana</p> <p>LMT nav mainījis savu nostāju un gan toreiz, gan arī šobrīd iebilst pret obligātu pienākumu atskaņot brīdinājumus. LMT kā pirmais tirgū ir ieviesis bezlimita tarifu plānus zvaniem uz regulēto operatoru tīkliem, uzņemoties gan iespējas, gan riskus, kas saistīti ar šādiem piedāvājumiem. Līdz ar to no LMT viedokļa šis jautājums jau gadiem ir atrisināts konkurences rezultātā un nav regulējams ar administratīvām metodēm.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators paskaidro, ka no Noteikumu projekta 2. un 3.punkta paaugstināta tarifa definīcijas izriet, ja komersants savam galalietotājam piedāvā bezlimita tarifa plānu iekšzemes izsaukumiem vai vienādu tarifu visiem iekšzemes izsaukumiem savā tīklā un izsaukumiem uz visiem citu komersantu tīkliem, komersantam nav pienākuma savam galalietotājam nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu. Regulators norāda, ka radīto situāciju, ka galalietotājs neizprot piemērotos tarifus, nav atrisinājis tirgus un elektronisko sakaru komersanti. Līdz ar to ir nepieciešams pieņemt Noteikumu</p>	

			projektu, lai risinātu situāciju.	
12.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Komerčiālās politikas nepamatota ierobežošana</p> <p>Komersanta iespēja operatīvi un neatkarīgi no jebkādiem apstākļiem reaģēt uz izmaiņām tirgū ir efektīvas konkurences pamatā. Tieši asā konkurences cīņa operatoru starpā ir radījusi situāciju, kad Latvijā ir vienas no zemākajām pakalpojumu cenām un augstākajiem balss un datu patēriņiem pasaulē pie augsta tehnoloģiskās attīstības līmeņa. Pakalpojumu sniedzēji tieši meklē iespējas piedāvāt iespējami izdevīgākus piedāvājumus, dažādot zvanu virzienus vai samazināt cenu tieši konkrētā virzienā, tādējādi iegūstot vairāk klientus. Jebkādu šķēršļu noteikšana, tajā skaitā – īpašs un dārgs klientu apziņošanas mehānisms – ierobežo komersanta cenu politikas operatīvas mainīšanas iespēju, tādējādi noplicinot konkurenci.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, Noteikumu projektā nav liegtas tiesības komersantam noteikt dažādus tarifus izsaukumiem un piedāvāt iespējami izdevīgākus piedāvājumus galalietotājam, bet gan noteikta kārtība, kādā komersantam jāinformē galalietotājs par paaugstinātu tarifu. Regulatora skatījumā, šobrīd galalietotāju interešu aizsardzībai nepieciešams noteikt, kuros gadījumos komersantam ir pienākums nodrošināt savam galalietotājam iespēju pirms savienojuma saņemt informāciju par komersanta noteikto tarifu izsaukumam uz cita komersanta tīklu balss paziņojuma veidā valsts valodā. Noteikumu projekts izvirza vienādas prasības visiem komersantiem, kas piemēro paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem, neierobežojot konkurenci. (Skat. arī Konkurences Padomes 2017.gada 13.maija atzinumu par konsultāciju dokumentu Nr.1-13/617 Regulatora mājas lapā internetā (https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/20170513kp.pdf)).</p>	
13.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Komerčiālās politikas nepamatota ierobežošana</p> <p>Jau šobrīd Latvijā darbojas atsevišķi uzņēmumi, kas atsakās slēgt tiešos starpsavienojuma līgumus vai nosaka nesamērīgi augstus tarifus par starpsavienojuma izveidi, un nodrošina</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka visiem komersantiem, kuriem Regulators ir piešķīris numerācijas lietošanas tiesības uz publiskā mobilā un fiksētā telefona tīkla numuriem un kuriem ir noslēgts vismaz viens starpsavienojuma līgums ar citu elektronisko sakaru komersantu</p>	

		<p>savienojuma pabeigšanu minētā tīkla galalietotājiem, tikai izmantojot tranzīta operatoru. Faktiski tās ir Elektronisko sakaru likumā noteiktā starpsavienojuma regulējuma “apiešanas” shēmas, kas darbojas jau vairāk nekā desmit gadus un normatīvajiem aktiem atbilstošs viennozīmīgs risinājums šīm situācijām tā arī nav atrasts. Noteikumu pieņemšana pēc būtības veicinās šāda negodīga rūpala attīstību, jo sakaru komersanti, kas tehniskā risinājuma dārdzības dēļ neieviesīs balss brīdinājumu, būs spiesti nodrošināt savienojuma pabeigšanu galalietotājiem esošā tarifu plāna ietvaros un apmaksāt attiecīgo cenu starpību.</p>	<p>par savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniegšanu, saskaņā ar Regulatora lēmumiem par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas individuālos mobilajos un fiksētajos tīklos tirgū ir noteikta piekļuves saistība – nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai citiem elektronisko sakaru komersantiem būtu iespēja saņemt balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumus. Ņemot vērā iepriekš minēto, ja komersants atsakās slēgt starpsavienojuma līgumu, otram komersantam ir tiesības vērsties Regulatorā.</p>	
14.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Komerciālās politikas nepamatota ierobežošana PTAC 2016.gada 26.maija konsultācijās par Regulatora izsludināto konsultāciju dokumentu norādīja, ka komersantam nosakāmā saistība nedrīkst radīt nesamērīgas izmaksas elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, jo tas var ietekmēt tarifu pieaugumu. Konkrētajā gadījumā Pakalpojuma ieviešanas izmaksas uzskatāmas par nesamērīgām, jo Latvijā klienti visvairāk izmanto „flat rate” tarifu plānus un Pakalpojums ir aktuāls tikai retos izņēmuma gadījumos – izsaucot īsos numurus vai papildus samaksas pakalpojumu (90XXXXXX) numurus.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulators informē, ka 2017.gada 15.maija atzinumā par konsultāciju dokumentu Nr.2.-1/3186 PTAC norāda, ka Regulatora piedāvātais Noteikumu projekts ir vērtējams kā nozīmīgs līdzeklis galalietotāju tiesisko interešu aizsardzības kontekstā, kā arī piekrīt konsultāciju dokumentā norādītajam mērķim, argumentiem par Noteikumu projekta nepieciešamību un Noteikumu projekta saturam. (Skat. Regulatoram iesniegto PTAC viedokli Regulatora mājas lapā internetā (https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/20170515ptac.pdf)).</p>	

15.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Nesamērīgs slogs nozarei</p> <p>Noteikumu projekts diskriminējoši paredz uzlikt saistības vienīgi “tradicionālajiem” balss pakalpojumu sniedzējiem, kas pamatā izmanto ķēžu komutācijas principu izsaukuma nodrošināšanai. Nepamatoti no Noteikumu tvēruma faktiski tiek izslēgti OTT (<i>Over-The-Top</i>) komersanti, kas nodrošina zvanus, izmantojot cita komersanta infrastruktūru.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu pirms savienojuma galalietotājam nodrošina visi komersanti, kas sniedz balss telefonijas pakalpojumus, neatkarīgi no izsaukuma nodrošināšanai pielietotās tehnoloģijas (Noteikumu projekta 1.punkts).</p>	
16.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Nesamērīgs slogs nozarei</p> <p>Jau šobrīd galalietotāju rīcībā ir plašs iespēju klāsts savu izdevumu kontrolei – jau piedāvājuma izvēles brīdī galalietotājs var izvēlēties tarifu plānu ar fiksētajā maksā iekļautiem pakalpojumiem. Komersantam ir pienākums nodrošināt tarifu publisku pieejamību un caurskatāmību, kā arī galalietotāja individuālu informēšanu izmaiņu gadījumos. Galalietotājiem ir iespēja saņemt bezmaksas detalizētu rēķinu, tiešsaistē noskaidrot zvana saņēmēja publisko tīklu www.numuri.lv. Tādējādi vidusmēra patērētājs jau šobrīd netraucēti var noskaidrot konkrētā zvana izmaksas un kontrolēt savus izdevumus.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Jāņem vērā, ka Latvijā ir liels skaits komersantu, kas sniedz publisko balss telefonijas pakalpojumu. Galalietotājam ne vienmēr ir pieeja visai informācijai par pakalpojumu jebkurā brīdī. Detalizētu rēķinu galalietotājs saņem pēc pakalpojuma saņemšanas. Daļai galalietotāju nav iespēju internetā noskaidrot izsaukuma saņēmēja publisko elektronisko sakaru tīklu un izsaukumam uz šo tīklu piemēroto tarifu. Ja galalietotājs, veicot izsaukumu, nav izpratis vai nav spējis pārliecināties par izsaukumam piemērojamo tarifu, tas neatbrīvo galalietotāju no rēķina samaksas. Līdz ar to daļai galalietotāju iespēju klāsts savu izdevumu kontrolei, veicot izsaukumu, ir ierobežots.</p> <p>Vienlaikus Regulators informē, ka PTAC ir norādījis, ka izstrādātais Noteikumu projekts ir vērsts uz to, lai patērētājiem nodrošinātu iespējas pieņemt uz informāciju balstītu un savām interesēm un materiālajām</p>	

			iespējām atbilstošu lēmumu par bals telefonijas saziņas līdzekļu izmantošanu. (Skat. Regulatoram iesniegto PTAC viedokli Regulatora mājas lapā internetā (https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/20170515ptac.pdf)).	
17.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Nesamērīgs slogs nozarei</p> <p>LMT regulāri seko līdz lietotāju apmierinātības līmenim. LMT lietotāju apmierinātības aptaujas neuzrāda īpašas grūtības vai problēmas attiecībā uz tarifu uztveramību vai informācijas pieejamību par konkrētam galalietotājam piemērojamajiem tarifiem. Uzskatām, ka nav piemēroti balstīt normatīvu iniciatīvu, kas uzliek būtisku slogu visai nozarei, uz nelielas lietotāju grupas izteikta viedokļa, kurš, visticamāk, nemainīsies arī, ja balss paziņojumu atskaņošana tiktu ieviesta. Pieļaujam, ka šo noteikumu patiesais mērķis – attiecīgo tarifu ‘labprātīga’ samazināšana atsevišķu operatoru tīklos – netiktu sasniegts, neskatoties uz visas nozares investīcijām risinājumos, kas atbilstu noteikumu tekstam.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators piekrīt, ka “Latvijas Mobilais Telefons” SIA bezlimita tarifa plāns izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem galalietotājam nerada grūtības vai problēmas attiecībā uz tarifu uztveramību vai informācijas pieejamību par konkrētam galalietotājam piemērojamajiem tarifiem.</p> <p>Tomēr jāņem vērā, ka Latvijā ir liels skaits komersantu, kas sniedz publisko bals telefonijas pakalpojumu un galalietotājam piedāvā dažādus tarifa plānus. Noteikumu projekts ir vērsts uz to, lai veicinātu galalietotāju informētību pirms savienojuma par konkrētam izsaukumam piemēroto paaugstināto tarifu. Līdz ar to “Latvijas Mobilais Telefons” SIA galalietotāju apmierinātības līmenis nav noteicošais kritērijs, lai iebilstu pret Noteikumu projekta nepieciešamību.</p>	
18.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>“Latvijas Mobilais Telefons” SIA, Nesamērīgs slogs nozarei</p> <p>Vēršam uzmanību, ka LMT ir aptaujājis Baltijas un Ziemeļvalstu operatorus par viņu valstu regulējošo iestāžu iniciatīvām šajā sakarā. Esam konstatējuši, ka nevienā citā valstī nenotiek diskusijas par šāda papildu administratīvā sloga noteikšanu.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka nepieciešamību izmantot Elektronisko sakaru likuma 9.panta pirmās daļas 8.punkta deleģējumu un tiesības Regulatoram noteic konsultāciju dokumentā aprakstītā situācija Latvijā.</p>	

		<p>Tādējādi Latvijas elektronisko sakaru komersanti tiek nostādīti nelabvēlīgākā tiesiskā situācijā nekā to ārvalstu partneri.</p> <p>Ievērojot minēto, LMT iebilst pret Noteikumu grozīšanu, aicinot Regulatoru saglabāt esošo situāciju un nenoteikt balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu un brīdinājuma signāla nodrošināšanu galalietotājam kā obligāti piemērojamu prasību visiem elektronisko sakaru komersantiem, kas sniedz balss telefonijas pakalpojumus.</p>		
19.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>SIA "Tele2"</p> <p>SIA "Tele2" neatbalsta priekšlikumu noteikt komersantiem pienākumu sniegt savam galalietotājam informāciju pirms savienojuma balss paziņojuma veidā par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu. Šādas saistības ieviešana ir vērtējama kā netieša mazumtirdzniecības cenu regulēšana, kas konkrētajos apstākļos neatbilst spēkā esošo tiesību aktu noteikumiem un ierobežo komersantu tiesības patstāvīgi noteikt savu pakalpojumu mazumtirdzniecības tarifus.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka Noteikumu projekta mērķis ir galalietotāja interešu aizsardzība un tajā noteiktā prasība informēt galalietotāju pirms savienojuma par izsaukumam piemērojamo tarifu balss paziņojuma veidā nav uzskatāma par mazumtirdzniecības tarifu regulēšanas pasākumu. No Elektronisko sakaru likuma izriet, ka tarifu regulēšanas pasākumi ir tarifu apstiprināšana, tarifu tuvināšana izmaksām, prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmām, tarifu aprēķināšanas metodikas noteikšana u.c. Noteikumu projektā netiek iekļauti iepriekš minētie pasākumi. Noteikumu projektā ir iekļauta kārtība, kādā galalietotājiem ir iespēja saņemt informāciju par tarifu izsaukumiem, kuriem elektronisko sakaru komersants piemēro paaugstinātu tarifu. Noteikumu projekta nepieciešamību</p>	

			<p>nosaka galalietotāju neizpratnes un sūdzību skaita par izsaukumiem piemēroto paaugstināto tarifu pieaugums kopš 2017.gada, kas liecina par problēmas aktualitāti un nepieciešamību to savlaicīgi risināt.</p> <p>Noteikumu projekts nenosaka komersantam nepieciešamību samazināt tarifus, bet nosaka kārtību, kādā komersantam jāinformē galalietotāji par paaugstinātu tarifu.</p>	
20.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>SIA “Tele2”</p> <p>Dokumenta sadaļā “Noteikumu projekta nepieciešamība” ir norādīts, ka “Komersants var noteikt atšķirīgus, dažkārt nepamatoti augstus tarifus izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem”. Nav saprotams kādi kritēriji ir izmantoti, lai vērtētu, kas ir pamatoti tarifi pretstatā nepamatoti augstajiem tarifiem. Lai varētu veikt argumentētus secinājumus par tarifu līmeņu pamatotību, būtu nepieciešams veikt detalizētu analīzi.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Konsultāciju dokumenta II sadaļā arī norādīts, ka Latvijā izveidojusies situācija, kad tarifs par izsaukumu no viena komersanta tīkla uz cita komersanta tīklu var divpadsmit līdz pat piecsimt reižu pārsniegt tarifu, ko komersanti maksā viens otram par pakalpojuma nodrošināšanu.</p> <p>Vienlaikus Regulators norāda, ka ir pārskatījis balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu nodrošināšanas sliksni un piedāvā Noteikumu projekta 3.punkta redakcijā paredzēto tarifa sliksni – divkāāršo savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu – aizstāt ar konkrētu tarifa sliksņa vērtību – 0,0298 euro bez pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti.</p> <p>Lai noteiktu pamatotu tarifu sliksni, Regulators izmantoja elektronisko sakaru komersantu galalietotājam sniegtā pakalpojuma tarifus iekšzemes izsaukumiem uz citiem publisko fiksēto elektronisko sakaru tīkliem, kas aprēķināti 2016.gadā atbilstoši</p>	

			<p>Regulatora 2015.gada 15.oktobra lēmumā Nr.1/14 “Elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Tarifu aprēķināšanas metodika) noteiktajai kārtībai.</p> <p>Regulators veica iepriekš minēto tarifu analīzi un, izmantojot vidēji svērto aprēķina metodi (pēc galalietotāju skaita, ieņēmumiem mazumtirdzniecībā, pakalpojuma apjoma (veikto sarunu minūšu skaita) un ieņēmumiem piekļuves nodrošināšanā galalietotājiem), aprēķināja iekšzemes izsaukuma uz cita komersanta tīklu tarifa vidēji svērto vērtību, iegūstot tās apmēru 0,0360 ar, vai 0,0298 <i>euro</i> bez pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti.</p>	
21.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>SIA “Tele2”</p> <p>Noteikumu projektā izvēlētā tarifu sliedžu noteikšana vērtējama ārkārtīgi kritiski, jo potenciāli ierobežos konkurenci un komersantu iespējas piedāvāt klientiem izdevīgākus tarifus. Piemēram, ja komersants konkurences veicināšanas nolūkos ir noteicis zemāku tarifu izsaukumiem uz kādu atsevišķa publiska elektronisko sakaru operatora tīklu apmērā, kas pārsniedz divkārtu Regulators noteikto savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu, tad šādā gadījumā atbilstoši Noteikumu projekta 2.un 5.punktu noteikumiem šim komersantam būtu jāsniedz saviem klientiem balss paziņojums par paaugstināta tarifa</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Noteikumu projektā nav liegtas tiesības un iespējas komersantam piedāvāt galalietotājam izdevīgākus tarifus, bet gan noteikta kārtība, kādā komersantam jāinformē galalietotājs par paaugstinātu tarifu.</p> <p>Regulators norāda, ka minētajā piemērā, nosakot izsaukumam zemāku tarifu, kas neatbilst Noteikuma projekta 2.un 3.punktā noteiktajiem nosacījumiem, komersantam nav pienākuma nodrošināt galalietotājam balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu.</p>	

		<p>piemērošanu saistībā ar visiem izsaukumiem uz citiem publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem, neskatoties uz to, ka tarifi nav paaugstināti.</p> <p>Līdz ar to, pamatojoties uz iepriekšminētajiem argumentiem, lūdzam Regulatoru nevirzīt apstiprināšanai sagatavoto Noteikumu projektu.</p>		
22.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>SIA "BITE Latvija"</p> <p>Iepazīstoties ar Noteikumu projektu, SIA "BITE Latvija" piekrīt tam daļā attiecībā uz pienākumu brīdināt galalietotāju ar skaņas signālu par paaugstinātu tarifu izsaukumam, tomēr nevar Noteikumu projektam piekrist daļā par pienākumu informēt galalietotāju balss paziņojuma veidā par paaugstinātu tarifu izsaukumam, kas pārsniedz divkārtu Regulatora noteikto savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu.</p> <p>Vēlamies vērst Regulatora uzmanību, ka, ieviešot Noteikumu projektu, tas radīs lielus izdevumus operatoram, ieviešot balss paziņojuma sistēmu, kas novedīs pie konkrētā pakalpojuma sadārdzināšanās. Iepriekš minētais ir saistīts ar zemo zvanu skaitu uz to operatoru tīkliem, uz kuriem tiek nodrošināti paaugstināti tarifi.</p> <p>SIA "BITE Latvija" uzskata, ka balss paziņojuma ieviešana neradīs ieguvumu galalietotājam, jo nav vēsta uz tarifu samazināšanu, bet gan informāciju par tiem, kas jau ir</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators uzskata, ka balss paziņojums valsts valodā ar norādītu konkrētu tekstu ir piemērotākais veids, kā saprotami brīdināt galalietotāju par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemērojamo tarifu.</p> <p>Regulatora ieskatā, Noteikumu projektā paredzētais balss paziņojums par paaugstinātu tarifu piedāvātajā redakcijā nodrošinās, ka informācija ir viennozīmīgi izprotama, un garantēs, ka galalietotājs netiek maldināts. Šāda veida balss paziņojums neradīs pārpratumus, sekmēs galalietotāju izpratni un veicinās informētību par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu. Turklāt galalietotājam, uzzinot precīzu tarifa vērtību, ir vieglāk izvēlēties, vai turpināt izsaukumu vai to pārtraukt.</p> <p>Vienlaikus Regulatora noteiktais paziņojuma teksts izvirza vienādas prasības visiem komersantiem, kas piemēro paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.</p>	

		<p>publiski pieejami operatoru mājaslapās.</p> <p>Tomēr SIA "BITE Latvija" piekrīt, ka, ieviešot pienākumu informēt galalietotāju ar skaņas signālu, tas brīdinās galalietotāju par zvanu uz paaugstinātas maksas tīklu un galalietotājam būs izvēles tiesības turpināt zvanu vai to neveikt.</p>		
23.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	<p>SIA "CSC TELECOM"</p> <p>Atbalsta balss paziņojuma atskaņošanu uz numuriem ar paaugstinātiem tarifiem, tādiem kā: īsie kodi, paaugstinātas maksas numuri un taksafona numerācija. Taču SIA "CSC TELECOM" skatījumā zvanus uz fiksēto un mobilo numerāciju nevar uzskatīt par zvaniem ar paaugstinātiem tarifiem. Sākot ar 2018.gada 1.janvāri, Regulators ir pieņēmis lēmumus par savienojuma pabeigšanas tarifu augšējās robežas samazināšanu fiksētajā un mobilajā tīklā. Tarifu pašizmaksas fiksētajā tīklā būs 0,000766 EUR (bez PVN) par izsaukumu un 0,000701 EUR (bez PVN) par izsaukuma minūti. Tarifu pašizmaksas mobilajā tīklā būs 0,008868 EUR (bez PVN) par izsaukuma minūti. Lai atskaņotu Regulatora noteikto balss paziņojumu uz visiem zvaniem, kas pārsniedz konkrēto tarifu, operatoriem būs jāveic lielas investīcijas, un šis apstāklis Regulatoram ir jāņem vērā. SIA "CSC TELECOM" uzskata, ka investīcijas, kuras ieguldīs operators balss ziņojuma atskaņošanai, nav vajadzīgas,</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka Noteikumu projekta izpratnē izsaukums ir uzskatāms par izsaukumu ar paaugstinātu tarifu, ja šis tarifs atbilst konkrētiem Noteikumu projekta 2. un 3. punkta nosacījumiem, neatkarīgi no numura veida. Tādējādi izsaukumi gan uz fiksēto, gan mobilo numerāciju ir uzskatāmi par izsaukumiem ar paaugstinātu tarifu, ja tarifs par šiem izsaukumiem atbilst Noteikumu projekta nosacījumiem.</p> <p>Regulators vērš uzmanību, ka komersantam nav liegtas tiesības brīvprātīgi brīdināt savu galalietotāju par paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz iepriekš norādītiem numuriem, tostarp uz īsajiem kodiem un citu veidu pakalpojumu numuriem. (Noteikumu projekta 4.punkts).</p> <p>Papildus Regulators norāda, ka Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi veicināt galalietotāju informētību par tarifiem izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem, kas, Regulatora ieskatā, sekmēs galalietotāju interešu aizsardzību, kā arī vienlaikus radīs līdzvērtīgas prasības visiem</p>	

		jo situācija tirgū nemainīsies.	komersantiem, kas piemēro paaugstinātus tarifus izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.	
24.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "CSC TELECOM" Noteikt par pienākumu atskaņot operatoriem balss ziņojumu tikai zvaniem uz īsiem kodiem, paaugstinātas maksas numuriem un taksafonu numuriem.	Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka komersantam nav liegtas tiesības brīvprātīgi brīdināt savu galalietotāju par paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz iepriekš norādītiem numuriem, tostarp uz īsajiem kodiem un citu veidu pakalpojumu numuriem. (Noteikumu projekta 4.punkts)	
25.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "CSC TELECOM" Neuzlikt par pienākumu atskaņot operatoriem balss ziņojumu zvaniem uz cita komersanta elektronisko sakaru tīkliem.	Nav ņemts vērā. Šobrīd Noteikumu projekta nepieciešamību nosaka galalietotāju neizpratnes un sūdzību skaita par izsaukumiem piemēroto paaugstināto tarifu pieaugums kopš 2017.gada, kas liecina par problēmas aktualitāti un nepieciešamību to savlaicīgi risināt. Līdz ar to, Regulatora skatījumā, pašreizējā situācijā galalietotāju interešu aizsardzībai ir nepieciešamas izmaiņas attiecībā uz komersanta izvēles iespēju nodrošināt galalietotājam brīdinājuma signālu brīvprātīgi.	
26.	<i>Par Noteikumu projektu kopumā</i>	SIA "Baltcom" Tarifi par veiktajām sarunām galvenokārt tiek piemēroti specifiskiem pieslēguma veidiem (kā Biroja centrāle, ISDN utml.), kurus pārsvarā izmanto juridiskas personas. Arī šie abonenti ir pilnībā informēti par kopējām sarunu izmaksām un pieslēguma operatora izvēli veic, salīdzinot dažādu operatoru piedāvājumus.	Nav ņemts vērā. Regulatora ieskatā, visu galalietotāju (gan fizisku, gan juridisku personu) interešu aizsardzība ir vienlīdz svarīga, līdz ar to nav nepieciešamas noteikt atšķirīgu regulējumu fiziskām un juridiskām personām. Turklāt Noteikumu projektā balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu izsaukumam uz cita komersanta tīklu nodrošināšanas pamatā ir galalietotāja	

		Nepieciešams atsevišķi nodalīt galalietotājus – juridiskas personas un galalietotājus – fiziskas personas.	iztāšanās izvēles princips (angļu valodā – <i>opt-out</i>). Atbilstoši Noteikumu projekta 7.punkta redakcijai komersants galalietotājam pārtrauc nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja atteikuma saņemšanas.	
27.	<p><i>Par Noteikumu projekta 2.punktu</i></p> <p>2. Paaugstināts tarifs šo noteikumu izpratnē ir tarifs, kas pārsniedz komersanta attiecīgajam galalietotājam noteikto zemāko tarifu par izsaukumu saskaņā ar galalietotāja izvēlēto tarifu plānu, šādiem izsaukumiem:</p> <p>2.1. uz dalītās samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.2. uz papildu samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.3. uz uzziņu dienestu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.4. uz citu veidu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.5. uz īsajiem kodiem operatoru pakalpojumu sniegšanai;</p> <p>2.6. uz cita komersanta publisko elektronisko sakaru tīklu (turpmāk – tīkls).</p>	<p>SIA “Lattelecom”</p> <p>Tomēr, ja Grozījumi tiek virzīti apstiprināšanai, tad lūdz ņemt vērā sekojošo:</p> <p>mainīt 2.punktā definējumu, kas ir paaugstināts tarifs: “Paaugstināts tarifs šo noteikumu izpratnē ir tarifs, kas pārsniedz komersanta attiecīgajam galalietotājam noteikto tarifu par tā paša komersanta tīkla cita galalietotāja izsaukumu saskaņā ar galalietotāja izvēlēto tarifu plānu, šādiem izsaukumiem:”</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulatora ieskatā, nav izprotama norādītā precizējuma nozīme. Regulatora ieskatā, Noteikumu projekta 2.punkta redakcijā pietiekami skaidri noteikta paaugstināta tarifa definīcija, ar tabulas I.sadaļas 8.punktā norādīto Noteikumu projekta 2.punkta precizējumu.</p>	<p>2. Paaugstināts tarifs šo noteikumu izpratnē ir tarifs <u>iekšzemes izsaukumiem</u>, kas pārsniedz komersanta attiecīgajam galalietotājam noteikto zemāko tarifu par izsaukumu saskaņā ar galalietotāja izvēlēto tarifu plānu, šādiem izsaukumiem:</p> <p>2.1. uz dalītās samaksas pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.2. uz papildu samaksas pakalpojumu numuriem, <u>izņemot ziedojuma tālruna numurus</u>;</p> <p>2.3. uz uzziņu dienestu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.4. uz citu veidu pakalpojumu numuriem;</p> <p>2.5. uz īsajiem kodiem operatoru pakalpojumu sniegšanai;</p> <p>2.6. uz cita komersanta publisko elektronisko sakaru tīklu (turpmāk – tīkls).</p>
28.	<p><i>Noteikumu projekta 3.un 5.punktu</i></p> <p>3. Ja komersants izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēro paaugstinātu tarifu, kas pārsniedz divkārtu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) noteikto savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu,</p>	<p>SIA “Lattelecom”</p> <p>1) Iebilst pret Grozījumu 3. un 5.punktu, jo tie pēc būtības neatbilst Elektronisko sakaru likuma deleģējumam – 9.panta pirmās daļas 8.punktam. Likums nosaka Regulatoram tiesības <u>noteikt kārtību un termiņu</u>, kādā elektronisko sakaru komersants nodrošina galalietotājiem</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators vērs uzmanību, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 7.marta Direktīvas 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Universālā pakalpojuma direktīva) 21.panta 3.punkta a)</p>	<p>3. Ja komersants <u>šo noteikumu 2.6.apakšpunktā noteiktajam</u> izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēro paaugstinātu tarifu, kas pārsniedz <u>0,0298 euro bez pievienotās vērtības nodokļa par izsaukuma minūti</u>, komersantam ir pienākums sniegt savam galalietotājam</p>

<p>komersantam ir pienākums sniegt savam galalietotājam informāciju pirms savienojuma balss paziņojuma veidā par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu (turpmāk – balss paziņojums par paaugstinātu tarifu).</p> <p>....</p> <p>5. Komersants balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu nodrošina bez maksas valsts valodā ar šādu tekstu: “Jūsu operators X izsaukumam uz šo numuru piemēro paaugstinātu tarifu Y <i>euro</i> par minūti”, kur X ir komersanta nosaukums un Y ir izsaukumam noteiktais paaugstinātais tarifs ar pievienotās vērtības nodokli par minūti.</p>	<p>iespēju saņemt informāciju par tarifu izsaukumiem, kuriem elektronisko sakaru komersants piemēro paaugstinātu tarifu. Likuma punktā nav minētas ne tiesības noteikt informācijas formu (paziņojuma tekstu), ne tiesības uzlikt pienākumu sniegt informāciju balss paziņojuma veidā tieši pirms savienojuma. Tātad konkrēta paziņojuma teksta noteikšana Grozījumos ir prettiesiska.</p>	<p>apakšpunkts noteic, ka dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvajām iestādēm ir iespēja uzņēmumiem, kas nodrošina publisko elektronisko komunikāciju tīklu un/vai publiski pieejamus elektronisko komunikāciju pakalpojumus, <i>inter alia</i> <u>uzlikt pienākumu</u>: nodrošināt piemērojamu tarifu informāciju abonentiem par visiem numuriem vai pakalpojumiem, kam ir īpaši cenu uzlikšanas nosacījumi; attiecībā uz atsevišķu kategoriju pakalpojumiem attiecīgās valsts regulatīvās iestādes var prasīt, lai tādu informāciju sniedz <u>tūlīt pirms savienojuma</u>.</p> <p>Tādējādi, ieviešot Universālā pakalpojuma direktīvas tiesību normu, Elektronisko sakaru likuma 9.panta pirmās daļas 8.punkta deleģējums nosaka Regulatora tiesības, <u>ja tas nepieciešams</u>, noteikt kārtību un termiņu, kādā elektronisko sakaru komersants, kas sniedz balss telefonijas pakalpojumus, nodrošina galalietotājiem iespēju saņemt informāciju par tarifu izsaukumiem, kuriem elektronisko sakaru komersants piemēro paaugstinātu tarifu.</p> <p>Jēdziens “kārtība” nozīmē norises īstenošanas veidu un darbības organizāciju, kādā veidā kas tiek realizēts. “Kārtība” pamatā piešķir tiesības noteikumos regulēt attiecīgā jautājuma procesuālo raksturu, t.i., izstrādāt noteiktu procedūru. Šajā konkrētajā gadījumā tā ir kārtība, kādā veidā tiek realizēta galalietotāju informēšana par tarifu izsaukumiem,</p>	<p>informāciju pirms savienojuma balss paziņojuma veidā par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu (turpmāk – balss paziņojums par paaugstinātu tarifu).</p> <p>....</p> <p>5. Komersants balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu nodrošina bez maksas valsts valodā ar šādu tekstu: “Jūsu operators X izsaukumam uz šo numuru piemēro paaugstinātu tarifu Y <i>euro</i> par minūti”, kur X ir komersanta nosaukums un Y ir izsaukumam noteiktais paaugstinātais tarifs ar pievienotās vērtības nodokli par minūti.</p>
---	--	--	--

		<p>2) Grozījumu 3.punkta prasību par brīdinājumu pirms izsaukuma nav pamata attiecināt uz izsaukumiem no fiksētā tīkla uz mobilo tīklu, jo galalietotājs šos “paaugstinātas maksas” izsaukumus var viegli un savlaicīgi identificēt pēc izsaukamā numura pirmā cipara un attiecīgi noskaidrot operatora piemēroto tarifu.</p> <p>3) Grozījumos ietverto prasību izpilde attiecībā uz balss brīdinājumu pirms savienojuma ir tehniski sarežģīta un dārga. Lai nodrošinātu galalietotājiem atbilstošu balss paziņojumu, tad</p>	<p>kuriem tiek piemērots paaugstināts tarifs.</p> <p>Līdz ar to balss paziņojuma veids ar norādītu konkrētu balss paziņojuma tekstu ir kārtības neatņemama sastāvdaļa un tas ir kā instruments vai līdzeklis, lai nodrošinātu noteikumu korektu piemērošanu un tiktu sasniegts izvirzītais mērķis – informēts galalietotājs.</p> <p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka komersanti nosaka dažādus tarifus arī izsaukumiem no fiksētā tīkla uz mobilo tīklu. Lai izvairītos no situācijas, ka par veikto izsaukumu reālajām izmaksām galalietotājs uzzina, tikai saņemot rēķinu, galalietotājam jāpārliecinās par izsaukumam piemērojamo tarifu. Pēc izsaukamā numura pirmā cipara galalietotājs nevar viegli, ātri un ērti identificēt, uz kura komersanta tīklu viņš veic izsaukumu un kāds ir piemērojamais izsaukuma tarifs. Tam varbūt nepieciešams interneta pieslēgums, prasme to lietot vai citu saziņas veidu (informatīvā tālruņa, īsziņas) izmantošana, kas daļai galalietotāju var būt apgrūtinājums. Līdz ar to ne visi galalietotāji ir iespēja pārliecināties par tarifu pirms izsaukuma veikšanas.</p> <p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators uzskata, ka balss paziņojums valsts valodā ar norādītu konkrētu tekstu, kurā iekļauts gan komersanta nosaukums, gan izsaukumam noteiktā</p>	
--	--	---	---	--

nepieciešams:

- tiešsaistē pārbaudīt, kāds tarifu plāns ir aktivizēts izsaucējam;
- tiešsaistē noteikt, vai konkrētajam izsaukumam ir paaugstināts tarifs;
- tiešsaistē noteikt, vai konkrētajam abonentam nav atslēgta brīdinājuma funkcija;
- atskaņot attiecīga teksta paziņojumu ar konkrētu tarifa vērtību.

Papildus nepieciešams risinājumu integrēt ar VoIP, jo izsaucējs var būt kāda VoIP risinājuma abonents, nepieciešama arī esošo sistēmu (klientu pārvaldības sistēmas, tīkla elementu datu sistēmas, norēķinu sistēmas) pielāgošana minēto tiešsaistes darbību apkalpošanai.

Lai paziņojuma ieviešana būtu praktiski ieviešama un lētāka, Noteikumu 5.punktā nenoteikt pienākumu paziņojumā norādīt konkrētu tarifa vērtību un 3.punktā atļaut komersantam izvēlēties, vai nodrošināt balss paziņojumu vai skaņas signālu un iespēju brīvi pašam noteikt paziņojuma tekstu.

4) Noteikumu 3.punktā mainīt paziņojuma nodrošināšanas principu no *opt-out* uz *opt-in*, ka komersants brīdinājuma signālu galalietotājam nodrošina tikai tad, ja tas ir izteicis šādu vēlmi.

5) Attiecināt noteikumu 3.punktu tikai

tarifa vērtība, ir piemērotākais veids, kā brīdināt galalietotāju par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemērojamo tarifu.

Regulatora ieskatā, Noteikumu projektā paredzētais balss paziņojums par paaugstinātu tarifu piedāvātajā redakcijā nodrošinās, ka informācija ir viennozīmīgi izprotama, un garantēs, ka galalietotājs netiek maldināts. Šāda veida balss paziņojums neradīs pārpratumus, sekmēs galalietotāju izpratni un veicinās informētību par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu. Turklāt, galalietotājam uzzinot precīzu tarifa vērtību, ir vieglāk izvēlēties, vai turpināt izsaukumu vai to pārtraukt.

Vienlaikus Regulatora noteikts paziņojuma teksts izvirza vienādas prasības visiem komersantiem, kas piemēro paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.

Nav ņemts vērā.

Regulatora ieskatā, ne visi galalietotāji būs pietiekami informēti par savām tiesībām pieteikt šādu pakalpojumu, tādējādi šobrīd paziņojuma par paaugstinātu tarifu uz cita komersanta tīklu nodrošināšanai piemērotāks ir galalietotāja izstāšanās izvēles princips (angļu valodā – *opt-out*).

Nav ņemts vērā.

		uz galalietotājiem fiziskām personām.	Regulatora ieskatā visu galalietotāju (gan fizisku, gan juridisku personu) interešu aizsardzība ir vienlīdz svarīga, līdz ar to nav nepieciešamas noteikt atšķirīgu regulējumu fiziskām un juridiskām personām. Turklāt Noteikumu projektā balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu izsaukumam uz cita komersanta tīklu nodrošināšanas pamatā ir galalietotāja izstāšanās izvēles princips (angļu valodā – <i>opt-out</i>). Atbilstoši Noteikumu projekta 7.punkta redakcijai komersants galalietotājam pārtrauc nodrošināt balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu vienas darba dienas laikā pēc galalietotāja atteikuma saņemšanas.	
29.	<i>Noteikumu projekta 5.punktu</i> 5. Komersants balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu nodrošina bez maksas valsts valodā ar šādu tekstu: “Jūsu operators X izsaukumam uz šo numuru piemēro paaugstinātu tarifu Y <i>euro</i> par minūti”, kur X ir komersanta nosaukums un Y ir izsaukumam noteiktais paaugstinātais tarifs ar pievienotās vērtības nodokli par minūti.	SIA “CSC TELECOM” Noteikumos minētais balss ziņojums var negatīvi ietekmēt konkurenci telekomunikāciju tirgū, jo daudzi galalietotāji nevēlēsies klausīties tik garu balss ziņojumu. Piemēram, galalietotājam, pirms viņš zvana uz fiksēto vai mobilo numuru, ir obligāti jānoklausās balss paziņojumi, kas aizņems vairākas sekundes. Rezultātā, lai noklausītos tāda veida ziņojumu, galalietotājs mēģinās to atslēgt un rezultāts nemainīsies – operatori turpinās piemērot galalietotājiem nesamērīgi augstus tarifus.	Nav ņemts vērā. Regulators uzskata, ka balss paziņojums un tā atskaņošanas ilgums nevar ietekmēt konkurenci balss telefonijas pakalpojumu tirgū. Noteikumu projektā balss paziņojuma par paaugstinātu tarifu nodrošināšanas pamatā ir galalietotāja izstāšanās izvēles princips (angļu valodā – <i>opt-out</i>). Noteikumu projektā šāds princips ieviests ar mērķi aizsargāt galalietotāju intereses, ievērojot galalietotāju vēlmes būt savlaicīgi informētam par izsaukumam piemērojamo tarifu. Regulatora ieskatā, Noteikumu projekta 5.punktā noteiktais balss paziņojuma teksts ir iespējami īss, lai panāktu tā maksimālo efektivitāti un pietiekami informētu galalietotāju. Ja galalietotājam šāds pakalpojums nav nepieciešams, galalietotājs var atteikties no tā vienas	5. Komersants balss paziņojumu par paaugstinātu tarifu nodrošina bez maksas valsts valodā ar šādu tekstu: “Jūsu operators X izsaukumam uz šo numuru piemēro paaugstinātu tarifu Y <i>euro</i> par minūti”, kur X ir komersanta nosaukums un Y ir izsaukumam noteiktais paaugstinātais tarifs ar pievienotās vērtības nodokli par minūti.

		<p>SIA "Baltcom" Uzskatām, ka ieguvums no obligātā pienākuma atskatot galalietotājam informāciju personalizēta balss paziņojuma veidā ir nesamērīgs ar šāda pienākuma radīto administratīvo un finansiālo slogu. Gadījumā, ja šāds pienākums tomēr tiek noteikts, ir nepieciešams: – vienkāršot un vienādot atskaņojamā paziņojuma saturu, atsakoties no satura personalizēšanas.</p>	<p>darba dienas laikā (Noteikumu projekta 7.punkts). Noteikumu projekta mērķis ir galalietotāja interešu aizsardzība, lai veicinātu galalietotāju informētību par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemērojamo paaugstināto tarifu. Iespēju saņemt paziņojumu par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemērojamo paaugstināto tarifu galalietotājam ir tiesības arī neizmantot, gadījumā, ja viņš to nevēlas. Vienlaikus Regulators norāda, ka galalietotājam ir iespēja izvēlēties citu pakalpojumu sniedzēju, izvērtējot tā piedāvātos tarifus.</p> <p>Nav ņemts vērā. Regulators uzskata, ka balss paziņojums valsts valodā ar norādītu konkrētu tekstu, kurā iekļauts gan komersanta nosaukums, gan izsaukumam noteiktā tarifa vērtība, ir piemērotākais veids, kā brīdināt galalietotāju par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemērojamo tarifu. Regulatora ieskatā, Noteikumu projektā paredzētais balss paziņojums par paaugstinātu tarifu piedāvātajā redakcijā nodrošinās, ka informācija ir viennozīmīgi izprotama, un garantēs, ka galalietotājs netiek maldināts. Šāda veida balss paziņojums neradīs pārpratumus, sekmes galalietotāju izpratni un veicinās informētību par izsaukumam uz cita komersanta tīklu piemēroto tarifu. Turklāt, galalietotājam uzzinot precīzu tarifa vērtību, ir vieglāk izvēlēties, vai turpināt izsaukumu vai to pārtraukt.</p>	
--	--	--	--	--

			Vienlaikus Regulatora noteiktais paziņojuma teksts izvirza vienādas prasības visiem komersantiem, kas piemēro paaugstinātu tarifu izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.	
30.	<i>Noteikumu projekta 14.punktu 14. Noteikumi stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.</i>	<p>SIA "Lattelecom"</p> <p>Esošās Lattelecom pakalpojumu tehniskās platformas un sistēmas nespēj nodrošināt Grozījumos noteikto paziņojuma prasību izpildi, un būtu nepieciešams ieviest nopietnus jauninājumus un veikt pielāgošanas, kas pēc aptuvena vērtējuma varētu izmaksāt no 200 tūkstošiem EUR līdz pat 1 miljonom EUR, un nepieciešamais ieviešanas laiks būtu vismaz viens gads.</p> <p>Pašreizējā elektronisko sakaru balss pakalpojumu tirgus situācijā, kad fiksētās balss pakalpojumu pieslēgumu skaits un izmantoto pakalpojumu apjoms strauji mazinās, kad Lattelecom abonentu izsaukumu apjoms uz citiem tīkliem gadu no gada samazinās par 13 līdz 20 procentiem, Lattelecom nav praktisku iespēju un ekonomiska pamatojuma veikt minētos ievērojamos ieguldījumus Grozījumu prasību izpildē.</p> <p>Grozījumu prasību ieviešana varēja būt reāli iespējama balss pakalpojumu tirgus liberalizācijas sākuma gados, kad pakalpojumu un apgrozījumu apjomi bija citi, bet esošajā situācijā Grozījumi ir "nokavēti".</p> <p>Grozījumi paredz, ka jaunie noteikumi stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka, nosakot noteikumu spēkā stāšanās termiņu, jāņem vērā galalietotāju sūdzību par piemērotajiem paaugstinātiem tarifiem izsaukumiem uz citu komersantu tīklu skaita pieaugumu no 2017.gada, kas liecina par problēmas aktualitāti un nepieciešamību to savlaicīgi risināt. No 2017.gada janvāra līdz maijam Regulatorā saņemtas 62 galalietotāju rakstiskas un telefoniskas sūdzības par visiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, no kurām – 27 sūdzības par augstiem rēķiniem, tajā skaitā 14 – par piemērotajiem paaugstinātiem tarifiem izsaukumiem uz citu komersantu tīkliem.</p> <p>Noteikumu projekts ir attiecināms uz balss telefonijas pakalpojumu gan fiksētajā, gan mobilajā tīklā. Līdz ar to Noteikumu projekta nepieciešamību nenosaka fiksēto balss telefonijas pakalpojumu pieslēgumu skaita un izmantoto pakalpojumu apjoma samazināšanās, bet gan galalietotāju sūdzību skaita par izsaukumiem piemēroto paaugstināto tarifu pieaugums kopš 2017.gada.</p> <p>Regulatora ieskatā, 2018.gada 1.janvāris ir pietiekams termiņš, lai komersanti rastu iespēju paredzēt investīciju apjomu</p>	15. Noteikumi stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.

Diemžēl praksē elektronisko sakaru komersantiem nav iespējams šajā termiņā ieviest nepieciešamos sistēmu jauninājumus un veikt pielāgošanas, lai nodrošinātu Grozījumos noteikto balss paziņojumu. Minētajām darbībām ir nepieciešams aptuveni gads laika.

Tomēr, ja Grozījumi tiek virzīti apstiprināšanai, tad lūdzam ņemt vērā sekojošo:

– elektronisko sakaru komersantu š.g. budžeti, tajā skaitā investīciju apjoms, jau ir apstiprināti, un tajos nav paredzētas investīcijas Grozījumos paredzēto paziņojumu ieviešanai. Tāpēc reāla Grozījumos paredzēto paziņojumu praktiskā ieviešana var sākties tikai 2018.gadā un tikt pabeigta 2018.g. beigās. Tas nozīmē, ka Grozījumu spēkā stāšanos ir nepieciešams pārcelt vismaz uz 2019.gada 1.janvāri.

**“Latvijas Mobilais Telefons” SIA,
Tehniskā ieviešana**

Noteikumos norādītais termiņš – 2018.gada 1.janvāris – no tehniskā viedokļa faktiski ir neiespējams produktam, kas nav tīkla infrastruktūras iekārtu ražotāja standarta piedāvājumā. Aicinām Regulatoru pirms šādu būtisku saistību noteikšanas konsultēties ar elektronisko sakaru tīklu iekārtu ražotāju pārstāvjiem, lai noskaidrotu vai un kādos termiņos ražotājs ir spējīgs piedāvāt attiecīgu tehnisku risinājumu.

un tehniskos risinājumus, kas nepieciešami Noteikumu prasību ieviešanai.

Nav ņemts vērā.

Regulatora ieskatā, 2018.gada 1.janvāris ir pietiekams termiņš, lai komersanti rastu iespēju paredzēt investīciju apjomu un tehniskos risinājumus, kas nepieciešami Noteikumu prasību ieviešanai.

III. Citi priekšlikumi un komentāri			
1.		<p>SIA "CSC TELECOM" Lai veicinātu godīgu, vienlīdzīgu un efektīvu konkurenci elektronisko sakaru nozarē, kā arī šī tirgus attīstību, SIA "CSC TELECOM" izsaka sekojošus priekšlikumus atbilstoši reālajai situācijai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – noteikt operatoriem maksimālo tarifu ("griestus") zvaniem fiksētajā un mobilajā tīklā priekš galalietotājiem. <p>SIA "CSC TELECOM" skatījumā Regulatoram būtu jāietekmē nesamērīgi augstus tarifus zvaniem tieši priekš galalietotājiem.</p> <p>SIA "CSC TELECOM" piedāvā Regulatoram veikt regulējumu un samazināt mazumtirdzniecības tarifus sarunām priekš galalietotājiem līdz summai, kas nepārsniedz divkārtu Regulatora noteikto savienojuma pabeigšanas publiskajā mobilajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu.</p> <p>SIA "CSC TELECOM" uzskata, ka pie šāda veida izmaiņām, labumu gūs galalietotājs, jo zinās, cik maksimāli var maksāt zvans uz Latvijas fiksēto un mobilo numuru.</p>	<p>Priekšlikumi neattiecas uz noteikumu projektu. Regulators norāda, ka 2014.gada 9.oktobra Eiropas Komisijas Ieteikums 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams <i>ex ante</i> regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem, attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem neparedz balss telefonijas pakalpojumu regulēšanu mazumtirdzniecībā.</p>
2.		<p>Galalietotājs (13.04.2017.): "Izlasīju informāciju avīzē <i>MK Латвия</i> no 12.04.2017. par zvaniem uz numuriem ar paaugst. tarifu. Es esmu pensionāre un pilnībā atbalstu šo iniciatīvu, – lai operators brīdina par zvanu uz numuru ar paaugstinātu tarifu. Bet būtu vēl pareizāk, lai valsts medicīniskās iestādēs, centros,</p>	<p>Priekšlikumi neattiecas uz noteikumu projektu. Regulators paskaidro, ka saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.pantā noteikto Regulatora kompetenci, ārstniecības iestāžu darbības uzraudzība nav Regulatora kompetencē. Līdz ar to priekšlikumi, kas saistīti ar šiem jautājumiem, neattiecas uz Noteikumu projektu.</p>

		<p>poliklīnikās un klīnikās šie tālruņa numuri būtu bez papildu maksas. To grūti aptvert ar prātu, kāpēc par zvaniem uz šiem numuriem mums jāmaksā. Vai tāda kārtība ir tik lolotas demokrātijas un brīvības skaistākā izpausme?"</p>		
3.		<p>Galalietotājs (19.04.2017): "Izlasīju rakstu "Bīstamie sakari" avīzē MK Latvija (12.–18.04.2017.). Pievienojos tiem, kas ir pret šo kārtējo aplaupīšanas variantu! Esmu pensionārs. Bieži jāzvana ģimenes ārstei, tālāk ārstiem – speciālistiem vai slimnīcu ārstējošiem ārstiem uz konsultācijām, kā arī valsts un pašvaldības iestādēm. Visur viens un tas pats: Zvans-pieslēgums-stāsts, kādas pogas jānospiež sarunai, - visi operatori aizņemti-stāsts par pakalpojumiem vai iestādi-padoms savienojumam pa e-pastu - visi operatori aizņemti - M-ū-z-i-k-a!!! Bet man taču jāzvina uz daudzām med. iestādēm, lai atrastu, kur mazāka rinda un lētāks pakalpojums. Kamēr sagaidīsi savienojumu, paliksi bez pusdienām un vakariņām! Zvanīt pa bezmaksas tālr.800..... arī nav jēgas, jo vari zvanīt visu dienu AIZŅEMTS! Atliek viens – apbraukāt visu RĪGU, lai kaut kur pierakstītos pie nepieciešamā ārsta! PIEDĀVĀJUMS: 1. AIZLIEGT maksas zvānus uz medicīniskām, valsts, pašvaldību un komunālo saimniecību iestādēm, kuras sniedz pakalpojumus un zaļi dzīvo uz</p>	<p>Priekšlikumi neattiecas uz noteikumu projektu. Regulators paskaidro, ka saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.pantā noteikto Regulatora kompetenci ārstniecības, pašvaldību iestāžu darbības uzraudzība nav Regulatora kompetencē, kā arī Regulatora kompetencē nav rosināt tautas nobalsošanu. Līdz ar to priekšlikumi, kas saistīti ar šiem jautājumiem, neattiecas uz Noteikumu projektu.</p> <p>Vienlaikus Regulators vērs uzmanību, ka 2017.gada 7.aprīlī Regulators organizēja tikšanos ar vairāku ziņu aģentūru, televīziju, radio un preses pārstāvjiem, lai informētu par Regulatora izsludināto publisko konsultāciju par galalietotāju informēšanas par paaugstinātu tarifu izsaukumiem noteikumiem.</p>	

		<p>tautas – nodokļu maksātāju rēķina.</p> <p>2. Izsludināt portālā “Mana balss” tautas balsošanu, kaut vai uz vairākiem mēnešiem, bet tikai ne līdz š.g.15.05., jo vairākumam par Jūsu “publiskām konsultācijām” nav ne mazākas jausmas.</p> <p>3. Informācijai plašāk izmantojiet TV, RADIO un PRESI! Vai SLABO!!! Šajā gadījumā, ceru, Jums būs ļoti plašs tautas atbalsts, bet ja kaut ko, kaut kur klusītiņām pačukstēt, no JŪSU priekšlikuma nebūs nekādas jēgas. “Gribējām kā labāk, bet iznāca ka vienmēr” (Černomirdins). Domājiet par tautu, tikai pēc tam par tautas kalpiem!”</p>		
--	--	--	--	--

Priekšsēdētājs

R. Irklis